

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ
สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

okmd

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568
ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ของ สบร. ในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ ดังนี้

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 5 ครั้งต่อปี หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก (ร้อยละ 10 ขึ้นไป)
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 ครั้งต่อปี หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (ร้อยละ 10)
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ 5)
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ 3)
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี หรือเหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน ดังนี้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	กระทบต่อปริมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก (ตั้งแต่ 2,000,000 บาท ขึ้นไป)
4	กระทบต่อปริมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง (ตั้งแต่ 1,500,000 - 2,000,000 บาท)
3	กระทบต่อปริมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง (ตั้งแต่ 1,000,000 - 1,500,000 บาท)
2	กระทบต่อปริมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ (ตั้งแต่ 500,000 - 1,000,000 บาท)
1	กระทบต่อปริมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก (ต่ำกว่า 500,000 บาท)

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐเจ้าหน้าที่ ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้า ตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	- แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

1. สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า 5 คะแนน)
2. สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (5-9 คะแนน)
3. สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (10-14 คะแนน)
4. สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (15 คะแนน ขึ้นไป)

Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง (5x1=5)	สูง (5x2=10)	สูงมาก (5x3=15)	สูงมาก (5x4=20)	สูงมาก (5x5=25)
4	ต่ำ (4x1=4)	ปานกลาง (4x2=8)	สูง (4x3=12)	สูงมาก (4x4=16)	สูงมาก (4x5=20)
3	ต่ำ (3x1=3)	ปานกลาง (3x2=6)	ปานกลาง (3x3=9)	สูง (3x4=12)	สูงมาก (3x5=15)
2	ต่ำ (2x1=2)	ต่ำ (2x2=4)	ปานกลาง (2x3=6)	ปานกลาง (2x4=8)	สูง (2x5=10)
1	ต่ำ (1x1=1)	ต่ำ (1x2=2)	ต่ำ (1x3=3)	ต่ำ (1x4=4)	ปานกลาง (1x5=5)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568
ของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส เกิด (L)	ผลกระทบ/ ความรุนแรง (I)	ระดับความ เสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
(1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก สะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. 2558	การให้บริการอุทยานการเรียนรู้/การให้บริการ มิวเซียม มีการใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้กับบุคคลหรือผู้รับบริการ โดยมิชอบ หรือมีเรียกรับสินบนของขั้วหรือ ของกำนันที่มีค่า โดยอาศัยการปฏิบัติหน้าที่การ ให้บริการแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ	2	1	ความเสี่ยง ระดับต่ำ	1) ทบทวนมาตรการที่แสดงให้เห็นถึงการพัฒนา ปรับปรุงการให้บริการที่มีความโปร่งใส เช่น การ ปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานหรือคู่มือการ ให้บริการประชาชนให้ชัดเจน 2) ทบทวน/จัดทำคู่มือการบริหารจัดการ ผลประโยชน์ทับซ้อนของ สบร. เพื่อแสดงให้เห็น ถึงการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่ ได้กำหนดไว้ ไปสู่การปฏิบัติ มีการบังคับใช้ หรือมี การวางระบบการขับเคลื่อนในหน่วยงาน	สอ. สพร. และส่วน งานกลาง
(2) การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การ ให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการหรือบุคคล ใดบุคคลหนึ่ง โดยเรียกรับสินบนเป็นการตอบ แทน	2	2	ความเสี่ยง ระดับต่ำ	มีการทบทวนมาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติ เพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคน ในหน่วยงานถือปฏิบัติ	สำนักงาน บริหาร จัดการ

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส เกิด (L)	ผลกระทบ/ ความรุนแรง (I)	ระดับความ เสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
(3) การจัดซื้อจัดจ้าง	1) ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เรียก รับผลประโยชน์/สินบน เพื่อดำเนินการซื้อ จากผู้ประกอบการที่ตนเองรู้จักหรือเคยเป็นผู้ รับจ้างกับสำนักงานมาก่อน	1	2	ความเสี่ยง ระดับต่ำ	ทบทวน/จัดทำคู่มือ/สร้างการรับรู้และความเข้าใจ ในเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	ฝ่าย อำนวยการ
	2) เจ้าหน้าที่ตรวจรับงาน ไม่ดำเนินการตรวจ รับตามระเบียบ หรือมีการเอื้อประโยชน์แก่กลุ่ม ใดกลุ่มหนึ่ง	2	2	ความเสี่ยง ระดับต่ำ	จัดทำคู่มือ/แนวทางการตรวจรับงานของ สำนักงานฯ	
(4) การบริหารงาน บุคคล	กระบวนการสรรหาเจ้าหน้าที่ อาจมีการนำ ระบบอุปถัมภ์ หรือการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติ หรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน ในหน่วยงาน โดยอาจเรียกรับผลประโยชน์หรือ รับสินบน	2	2	ความเสี่ยง ระดับต่ำ	กำหนดเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนมีความ ชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ สรรหา รวมทั้งผู้บริหารควบคุมและกำกับให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	สำนัก บริหาร จัดการ (งาน ทรัพยากร บุคคล)

สำนักบริหารจัดการ
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
69/18-19 อาคารมิว บิล딩 (วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล)
ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-21056500 โทรสาร 0-2105-6556,8
www.okmd.or.th